

**Liberecký kraj
k rukám hejtmána
Martina Půty
U Jezu 642/2a
461 80 Liberec 2**

V Praze dne 8. prosince 2017

Věc: Majetkový vstup Libereckého kraje do společnosti ČSAD Liberec, a.s.

Vážený pane hejtmáne,

obracím se na Vás na základě požadavku pana [REDAKCE] (předsedy představenstva ČSAD Liberec a.s.) ve věci majetkového vstupu Libereckého kraje do společnosti ČSAD Liberec, a.s.

Mám k dispozici následující listiny:

- 1) znalecký posudek č. 1663/23/17 ze dne 18.8.2017 vyhotovený [REDAKCE] znalcem z oboru ekonomika, na stanovení hodnoty společnosti ČSAD Liberec, a.s.,
- 2) znalecký posudek č. 1672/23/17 ze dne 23.8.2017 vyhotovený [REDAKCE] znalcem z oboru ekonomika, na stanovení hodnoty pohledávek za společnostmi ČSAD Liberec, a.s., a Autocentrum Nord, a.s.,
- 3) rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 13.10.2017 č. j. ÚOHS-S0330/2017/VZ-29871/2017/521/Mži,
- 4) rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 13.10.2017 č. j. ÚOHS-S0330/2017/VZ-29881/2017/521/Mži,
- 5) přípis – stanovisko [REDAKCE] člena výboru dopravy zast. Libereckého kraje ze dne 16.10.2017,
- 6) posudek č. 700-3537/2017 ze dne 16.10.2017 vyhotovený Equity Solutions Appraisals s.r.o. na stanovení hodnoty 100% akcií na společnosti ČSAD Liberec, a.s. a stanovení hodnoty pohledávek za společností ČSAD Liberec, a.s.,
- 7) přípis hejtmána Libereckého kraje, pana Martina Půty ze dne 18.10.2017.

Na úvod tohoto vyjádření musím konstatovat, že v souladu se zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění, je Liberecký kraj veřejnoprávní korporací.

Hospodaření kraje je upraveno v § 17, kde je v odst. 1 stanoveno, že: „*Majetek kraje musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jeho zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti. Kraj je povinen pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Kraj vede účetnictví podle zákona o účetnictví.*“.

Chytil & Mann advokátní kancelář s.r.o.

Maiselova 15, 110 00 Praha 1, Česká republika

zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, v oddílu C, vložka 204644, IČ: 29152046

tel.: (+420) 222 324 216, (+420) 224 812 408

fax: (+420) 224 814 941, chytil.mann@law-office.cz

Tato základní úprava byla doplněna zákonem č. 257/2017 Sb., tak, že v § 17 odst. 1 citovaného zákona se za druhou větu vkládá věta: „*Porušením povinností stanovených ve větě první a druhé není takové nakládání s majetkem kraje, které sleduje jiný důležitý zájem kraje, který je řádně odůvodněn.*“.

V případě předmětného majetkového vstupu je zapotřebí vycházet i z ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, který stanoví, že: „*Při úplatném převodu majetku se cena sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem. Odchylka od ceny obvyklé musí být zdůvodněna, jde-li o cenu nižší než obvyklou. Není-li odchylka od ceny obvyklé zdůvodněna, je právní jednání neplatné.*“.

Dne 29.8.2017 přijalo Zastupitelstvo Libereckého kraje usnesení č. 363/17/ZK, kterým rozhodlo o majetkovém vstupu Libereckého kraje do společnosti ČSAD Liberec, a.s., a to s odkládací podmínkou, že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nezakáže Libereckému kraji v blokační lhůtě do 17.10.2017 příslušné smlouvy uzavřít nebo nevydá takové rozhodnutí, které by uzavření či plnění smluv neumožňovalo.

Nemám informaci o tom, že by Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vydal ve stanovené lhůtě rozhodnutí bránící uzavřít příslušné smlouvy, naopak ve stanovené lhůtě byla vydána výše uvedená dvě rozhodnutí (bod 3) a 4)), kde byly návrhy společnosti BusLine a.s. zamítnuty.

Zejména v rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 13.10.2017 č. j. ÚOHS-S0330/2017/VZ-29881/2017/521/Mži, je přesně popsán postup Libereckého kraje týkající se předmětného záměru a je zde uvedena i částka 18,000.000,-Kč jako „*konečná hodnota veřejné zakázky*“.

V tomto rozhodnutí je i konstatován záměr Libereckého kraje týkající se této věci, když je odkaz mimo jiné na přílohy programu 6. zasedání zastupitelstva Libereckého kraje a výpis usnesení tohoto 6. zasedání.

Lze tedy dovodit, že v rámci zabezpečení dopravní obslužnosti, tj. v rámci naplnění ustanovení § 1 odst. 4 zákona č. 129/2000 Sb. (péče o všestranný rozvoj území kraje a o potřeby svých občanů) přijal kraj prostřednictvím usnesení zastupitelstva záměr získat výše uvedenou společnost, resp. minimálně 75% podíl na hlasovacích právech této společnosti.

Pohledem tohoto záměru je třeba nahlížet na další kroky, které Liberecký kraj může činit, když znovu zdůrazňuji, že v rámci majetkoprávních úkonů Libereckého kraje, lze vycházet i z výše uvedených ustanovení § 17 odst. 1 a § 18 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., tj. v případě naplnění předmětného záměru, tj. majetkového vstupu do předmětné společnosti, se nemusí jednat o koupi (např. akcií) vždy za cenu obvyklou, ale je možno se od ceny obvyklé odchýlit s tím, že odchylka musí být řádně zdůvodněna.

V případě zabezpečení dopravní obslužnosti se pak nepochybně jedná o závažný záměr a důvod pro odchylku od ceny obvyklé, pokud by v tomto případě nebyla sjednána cena obvyklá, když je samozřejmě velmi sporné a v tomto případě i pravděpodobně nemožné stanovit „cenu obvyklou“, neboť není na základě čeho srovnávat.

Mám k dispozici dva znalecké posudky vypracované [redacted] (jeden ze dne 18.8.2017 na stanovení hodnoty společnosti a druhý ze dne 23.8.2017 na stanovení hodnoty pohledávek), když v případě obou znaleckých posudků byl objednatelem Liberecký kraj, tj. nelze namítat, že by znalec vypracoval znalecké posudky „pro“ společnost ČSAD Liberec, a.s.

V posudku ze dne 23.8.2017 je znalecký úkol uveden na str. 3 tak, že je zapotřebí „vypracovat písemný znalecký posudek, jehož předmětem jsou dále uvedené pohledávky ... konkrétně se jedná o půjčky poskytnuté věřitelem [redacted] ..“.

Tyto půjčky jsou blíže popsány na str. 4, kde jsou uvedeny 3 půjčky poskytnuté v rozmezí 3.5.2016 až 10.5.2017 panem [redacted] společnosti ČSAD Liberec, a.s., jejichž souhrnná výše je 4,100.000,-Kč a z příložené tabulky vyplývá, že z půjčky ze dne 3.5.2016 byla část již zaplacená, tj. souhrnná výše nesplacených půjček je 3,700.000,-Kč. Podotýkám, že se jedná o dlužnou jistinu, předmětné smlouvy nemám k dispozici, nemohu tedy posoudit jejich platnost a vycházím z toho, že se jedná o platně uzavřené smlouvy mezi obchodní firmou ČSAD Liberec, a.s. a [redacted] když s ohledem na zmiňované termíny se nemůže jednat o nároky, které by byly již promlčeny, tj. nelze uzavřít jinak, než „hodnota pohledávek [redacted] za spol. ČSAD Liberec, a.s. je ve výši 3,700.000,-Kč (dlužná jistina).

V případě půjček společnosti Autocentrum Nord, a.s je na str. 4 předmětného posudku uvedeno 5 položek, vše s označením „půjčky poskytnuté věřitelem [redacted]“. V případě první položky je uvedeno konkrétní datum „poskytnutí“, a to 1.8.2012, když je uvedeno, že se jedná o jistinu 3,500.000,-Kč a splatnost „12/2017“, tj. tato pohledávka není promlčena, když vycházím z toho, že se jedná o řádně uzavřenou příslušnou smlouvu.

V případě druhé položky je uvedeno č. smlouvy a pouze datum poskytnutí („2016“), když částka 900.000,-Kč by měla být splatná „12/2018“. Pokud byla uzavřena řádná smlouva o půjčce, pak má samozřejmě tato pohledávka hodnotu odpovídající dlužné jistině, lze však namítat skutečnost, že ve znaleckém posudku je u data poskytnutí uveden pouze rok, tj. bude zapotřebí posoudit, proč znalec neuvedl datum poskytnutí, tj. konkrétní den a měsíc, kdy byla částka „poskytnuta“ (samozřejmě zde může být pouze opomenutí uvedení přesného data).

U třetí položky není uvedeno číslo smlouvy, datum poskytnutí je uvedeno pouze rokem (2017), je uvedeno, že jistina byla 700.000,-Kč a zůstatek 600.000,-Kč, když u splatnosti je uvedeno „nezjištěno“. S ohledem na skutečnost, že nemám k dispozici bližší údaje o této pohledávce, bude zapotřebí, aby znalec doplnil o této pohledávce údaje. Pokud se však jedná o řádnou smlouvu o půjčce, pak s ohledem na datum poskytnutí se nejedná o promlčený nárok na zaplacení částky 600.000,-Kč jako zůstatku.

U těchto tří pohledávek lze tedy dojít k závěru (s výše uvedenými výhradami), že jejich hodnota je 5,000.000,-Kč.

U zbývajících dvou položek je u čísla smlouvy odkaz na dvě konkrétní faktury, není zde uvedeno „datum poskytnutí“ a rovněž chybí „splatnost“. Pokud v poznámce k této tabulce znalec uvádí „*V případě dlužníka ACN představují položky označené jako „faktura“ se jedná o převzetí dluhu vůči společnosti AUTOCENTRUM-WEST s.r.o., IČ 25226282.*“, pak do splatnosti mohl uvést splatnost jednotlivých faktur. Předmětné faktury nemám k dispozici, tj. nemohu se vyjádřit, zda tyto „dvě pohledávky“ mají znalce uváděnou hodnotu 474.117,-Kč. Bude tedy zapotřebí, aby znalce toto doplnil, případně aby byly předloženy předmětné faktury.

S výhradou výše uvedených skutečností k posledním dvěma „pohledávkám“ (fakturám) je možno konstatovat, že [REDAKCE] má jako fyzická osoba pohledávky vůči předmětným dvěma obchodním firmám v celkové výši 8,700.000,-Kč, když pokud budou doloženy bližší údaje k předmětným fakturám, pak bude možnost konstatovat, že zde jsou ještě další dvě pohledávky a že tedy závěr znalce je správný.

K tomuto znaleckému posudku se vyjadřoval posudek č. 700-3537/2017 ze dne 16.10.2017 vyhotovený společností Equity Solutions Appraisals s.r.o., a to na str. 45 až 50, když sice konstatuje jednotlivé půjčky (pohledávky) a ve vazbě na toto konstatování je zde uvedena skutečnost, že byly poskytnuty [REDAKCE], avšak následně je v tomto posudku použita tabulka „odměna insolvenčního správce z výtěžku zpeněžení“, a to jednak pro zajištěného věřitele a dále pro nezajištěného věřitele.

Na základě těchto skutečností pak tento znalec konstatuje „*S ohledem na nedostatek informací, kdy předmětné úvěrové smlouvy nejsou uvedeny v příloze znaleckého posudku č. 1672/32/17 a špatné finanční situaci obou společností, které vykazují účetní ztrátu, záporný vlastní kapitál a špatnou celkovou finanční situaci, bude ke stanovení hodnoty pohledávek přistoupeno na základě simulace konkurzu předmětných pohledávek*“, když je použit koeficient 4,6 % s odkazem na „*mezinárodní vědeckou konferenci ČNB, 2012*“. Tento druhý znalecký posudek pak dospívá k závěru, že hodnota pohledávky vůči ČSAD Liberec, a.s. je 170.000,-Kč a vůči Autocentrum Nord, a.s. 251.809,-Kč, celkem 422.009,-Kč.

Pokud je zde vůle Libereckého kraje zajistit majetkový vstup do společnosti ČSAD Liberec, a.s., pak lze předpokládat, že základním důvodem je zabezpečení či zajištění dopravní obslužnosti a v tom případě zde musí být zájem zachovat fungování předmětných společností. Při tomto zachování nelze tedy vycházet z toho, jakou částku by bylo možno (navíc v obecné rovině) inkasovat v rámci konkurzního řízení s tvrzením, že dle mezinárodní vědecké konference ČNB z roku 2012 je průměrná výtěžnost pro nezajištěné věřitele v rámci konkurzu 4,6%.

Navíc v případě tohoto závěru u dlužníka Autocentrum Nord, a.s. by stanovení hodnoty ve výši 251.809,-Kč muselo znamenat, že zde je nějaký případně postižitelný majetek v konkurzním řízení. Pokud Equity Solutions Appraisals s.r.o. na str. 48 v druhém odstavci svého posudku uvádí *„Společnost Autocentrum Nord, a.s. byla stanovena v nulové výši, tudíž nelze předpokládat, že by tato společnost byla schopna dostát všem svým závazkům v plné výši“*, pak již tato věta je formulována nesprávně, neboť pokud má někdo nulový majetek, nemůže dostát svým závazkům, a to ani v částečné výši. Z toho logicky plyne, že v případě konkurzu by výtěžnost nemohla být 4,6 %, ale 0 %.

Pokud znalec na jedné straně tvrdí, že zde není žádná hodnota a že společnost nemá nic, čím by mohla uhradit své závazky, pak nemůže dospět k závěru, že hodnota těchto 5 pohledávek je ve výši 251.809,-Kč.

Závěr znaleckého posudku Equity Solutions Appraisals s.r.o. o stanovení hodnoty pohledávek je tedy postaven pouze na obecných úvahách a pro posouzení hodnoty pohledávek je naprosto irelevantní.

V posudku ze dne 18.8.2017 je na str. 3 uveden „znalecký úkol“ tak, že je zde uvedeno: *„Zpracovat v souladu s ustanovením zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku písemný znalecký posudek, jehož předmětem bude ocenění hodnoty společnosti ČSAD Liberec, a.s., (dále také „SPOLEČNOST“), IČ 25045504, se sídlem České mládeže 594/33, Liberec VI – Rochlice, 460 06, Liberec. Dle sdělení objednatele bude posudek sloužit jako jeden z podkladů pro strategické rozhodování objednatele ve věci kapitálového vstupu do SPOLEČNOSTI.“*

Znalec se ve svém posudku velmi podrobně zabývá některými ekonomickými ukazateli, a to zejména na str. 7, kde konstatuje hospodářské výsledky jednotlivých účetních období a konstatuje i *„značnou rozkolísanost hodnot, které vykazují meziroční změny“* a dále na str. 12, kde se znalec zabývá analýzou odvětví, ve kterém spol. ČSAD Liberec a.s. působí. I na této str. jsou uvedena velmi racionální a podrobná stanoviska znalce, a to zejména ve vazbě na *„neuspokojivé hospodářské výsledky s výrazným trendem poklesu v posledním účetním období a se snižující se ziskovostí“*.

Obdobně reálně znalec konstatuje na str. 13 postavení společnosti na trhu.

Z tabulky č. 4 na str. 14 lze dovodit, že vývoj tržeb této společnosti od r. 2011 do roku 2016 je přes progres v roce 2012 a částečně i v roce 2013 téměř stabilní a pohybuje se v částce přesahující 50,000.000,-Kč. V roce 2016 pak výkon společnosti byl saturován i z tržeb z prodeje majetku, které byly např. oproti r. 2011 více než dvojnásobné.

Znalec při ocenění hodnoty společnosti, kterou stanovil na částku 19,793.000,-Kč, vyšel z výnosové hodnoty, když predikoval čistý peněžní tok v období let 2017 až 2020, tj. vycházel z tabulky č. 7 na str. 21 předmětného posudku a dospěl k závěru, že „současná hodnota“ je ve výši 3,936.914,-Kč a tuto částku stanovil jako hodnotu „1. fáze“, když k této částce připočetl „hodnotu 2. fáze“ ve výši 15,855.920,-Kč a součtem těchto dvou hodnot dospěl k částce 19,793.000,-Kč. Ve vazbě na počet akcií (1 ks akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 100,-Kč) konstatoval, že hodnota 1 akcie je 222,54 Kč. Znalci lze vytknout, že na str. 24 při úpravě zjištěné hodnoty na tzv. „současnou hodnotu“ blíže nekonstatoval způsob výpočtu, tj. použitou metodu a uvedená čísla.

Na str. 21 pak znalec relativně srozumitelně vysvětlil svůj postup a prováděný výpočet, když v případě tempa rozvoje znalec konstatoval, že vychází ze „zásad obezřetného stanovení cen“, tj. lze konstatovat, že s ohledem na tempo růstu znalec mohl stanovit i vyšší částky.

Tento postup je „kritizován“ v posudku Equity Solutions Appraisals s.r.o., a to na str. 42 – 44, když na str. 44 je uvedeno shrnutí tohoto znění:

„Lze konstatovat, že znalecký posudek č. 1663/23/17 vypracovaný znalcem [REDAKCE] obsahující ocenění Společnosti obsahuje řadu chyb a je na více místech nepřezkoumatelný. Znalec pro výpočet hodnoty Společnosti vychází z výnosové metody, přičemž na základě výsledků vyplývajících z finanční a strategické analýzy je volba této metody metodicky nesprávná. Výnosová metoda je vhodná pro společnosti, u nichž je důvodně naplněn předpoklad nepřetržitého trvání, tj. going concern. Použití této metody v Revidovaném znaleckém posudku k ocenění Společnosti je v rozporu s předcházejícími analýzami, v rámci nichž byla identifikována významná rizika, která činnost Společnosti ohrožují. I pokud bychom připustili, že za určitých okolností by bylo použití výnosové metody přípustné (přičemž tyto okolnosti by bylo zapotřebí detailně popsat a odůvodnit), byla výnosová metoda v Revidovaném znaleckém posudku aplikována nesprávně v tom ohledu, že v rámci ní nebyla od výsledné hodnoty odečtena částka odpovídající cizímu úročenému kapitálu (úvěry ve výši 21 mil. Kč) a také částka představující investici v podobě doplnění peněžních prostředků (kalkulováno ve výši 27 mil. Kč). Neprovedením těchto operací došlo k výraznému nadhodnocení Společnosti. Pokud by pak byly tyto částky odečteny od stanovené hodnoty Společnosti (necelých 20 mil. Kč), je zřejmé, že by bylo dospěno k záporné výši, což dokládá již zmiňovanou nevhodnost a nepodloženost použití výnosové metody.“

K tomuto tvrzení uvádím, že znalec objednaný Libereckým krajem vycházel z objednávky posudku a z účelu posudku, tj. ze znaleckého úkolu, když bylo na něm, aby stanovil příslušnou metodu a tuto metodu obhájil. Pokud znalec [REDACTED] vychází z výnosové metody, pak nelze obecně konstatovat, že volba této metody je nesprávná, a to navíc se zdůvodněním, které použilo Equity Solutions Appraisals s.r.o., tj. že výnosová metoda je vhodná pouze pro společnosti, „u nichž je důvodně naplněn předpoklad nepřetržitého trvání“.

S ohledem na charakter činnosti předmětné společnosti a výše opakovaně zmiňované zájmy Libereckého kraje je samozřejmé, že činnosti ČSAD Liberec, a.s. (po majetkovém vstupu Libereckého kraje) budou zachovány, a to ku prospěchu občanů Libereckého kraje.

Pokud posudek Equity Solutions Appraisals s.r.o. v tomto závěrečném shrnutí zmiňuje na str. 44, že jsou zde „významná rizika, která činnost společnosti ohrožují“, pak odkazují na výše uvedené části posudku [REDACTED] kde tato rizika přesně zmiňuje a z těchto rizik i vychází (např. str. 7, 12 a 13 znaleckého posudku ze dne 18.8.2017).

Znovu však shrnuji, že v této věci jde o to, že veřejnoprávní korporace má zájem majetkově vstoupit do soukromé obchodní firmy, tj. jedná se o případ, kdy je zapotřebí najít shodu týkající se tohoto majetkového vstupu.

Musím konstatovat, že v případě pohledávek nemohu v žádném případě souhlasit s výpočtem uvedeným ve znaleckém posudku Equity Solutions Appraisals s.r.o., neboť tento posudek je pouze teoretickou úvahou a naprosto nereflektuje skutečný stav věci.

V případě hodnoty společnosti je pak otázkou, za jakých podmínek jsou akcionáři spol. ČSAD Liberec, a.s. ochotni prodat požadovanou většinu akcií, tj. jakýkoliv znalecký posudek je pouze podkladem pro obchodní jednání a uzavření příslušných smluv. Z mého pohledu posudek [REDACTED] ze dne 18.8.2017 stanoví hodnotu této společnosti, resp. akcií této společnosti a při jednání z něj lze vyjít, když znovu zdůrazňuji, že dle zákona č. 129/2000 Sb., nemusí být sjednaná cena v tomto případě tzv. cenou obvyklou, může být vyšší nižší, když odchylka musí být ve smyslu § 18 odst. 2 tohoto zákona řádně zdůvodněna a tímto zdůvodněním bude nepochybně zájem Libereckého kraje zabezpečit prostřednictvím nákupu předmětných akcií lepší dopravní obslužnost kraje.

Podávám toto vyjádření a jsem

v účtě

